

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

14.11.2011

B7-0590/2011

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos-
Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai
pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl kasetinių šaudmenų uždraudimo

**Sabine Lösing, Willy Meyer, Nikolaos Chountis, Bairbre de Brún,
Takis Hadjigeorgiou, Ilda Figueiredo, Alfreds Rubiks**
GUE/NGL frakcijos vardu

RE\883653LT.doc

PE472.802v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl kasetinių šaudmenų uždraudimo

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2010 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojusią Konvenciją dėl kasetinių šaudmenų (KKŠ), kuriai 2011 m. lapkričio 8 d. pritarė 111 valstybių (konvenciją pasirašė 108 šalys, įskaitant 3 ES valstybes nares, ratifikavo – 63, įskaitant 19 ES valstybių narių ir 3 narystės siekiančias šalis),
 - atsižvelgdamas į 1983 m. gruodžio 2 d. įsigaliojusią Konvenciją dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikia nesirinktinai, naudojimo uždraudimo arba apribojimo ir atsižvelgdamas į papildomus pakeitimus ir I–V protokolus ir tai, kad 2011 m. lapkričio 8 d. 50 šalių pasirašė konvenciją ir 114 šalių buvo konvencijos narės,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. rugpjūčio 26 d. VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų,
 - atsižvelgdamas į savo 2010 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų (KKŠ) įsigaliojimo ir ES vaidmens,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl kovos su minomis pažangos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi kasetiniai šaudmenys dėl jiems būdingo didelio mirtino poveikio kelia rimtą pavojų civiliams gyventojams ir kadangi šių šaudmenų naudojimas pokonfliktinėse šalyse buvo daugelio tragiškų civilių gyventojų sužeidimų ir mirčių priežastis, nes paliktus nesprogusius antrinius šaudmenis dažnai randa vaikai ir kiti nieko neįtariantys nekalti asmenys,
- B. kadangi daugumos ES valstybių narių, su parlamentinėmis iniciatyvomis susijusi ir pilietinės visuomenės organizacijų parama buvo labai svarbi, kad sėkmingai būtų baigtas Oslo procesas ir pasirašyta Konvencija dėl kasetinių šaudmenų (KKŠ); kadangi KKŠ šiuo metu priklauso 66 šalys narės, įskaitant 17 ES valstybių narių ir 5 narystės siekiančias šalis,
- C. kadangi pagal KKŠ šalims narėms draudžiama naudoti kasetinius šaudmenis, juos kurti, gaminti, kitaip įsigyti, kaupiti, laikyti ar kam nors perduoti, tiesiogiai ar netiesiogiai, taip pat padėti, skatinti ar įtikinti ką nors užsiimti pagal konvenciją draudžiama veikla;
- D. kadangi KKŠ kasetinių šaudmenų aukos apibrėžiamos kaip visi asmenys, žuvę arba patyrę fizinių ar psichologinių traumų, ekonominių nuostolių, socialinę atskirtį ar tie, kurių teisės buvo iš esmės pažeistos dėl kasetinių šaudmenų panaudojimo, kaip antai asmenys,

tiesiogiai nukentėję nuo kasetinių šaudmenų, taip pat to paveiktos jų šeimos ir bendruomenės;

- E. kadangi KKŠ kasetinis šaudmuo apibrėžiamas kaip šaudmuo, skirtas sprogstamiesiems antriniam šaudmenims, kiekvienas iš kurių sveria mažiau nei 20 kg, išmėtyti ar paskleisti, dar kartą primena, kad daug kasetinių sprogmenų naudojo koalicinės pajėgos kariniuose konfliktuose Afganistane ir Irake, taip pat Izraelio pajėgos Libane;
- F. kadangi pagal KKŠ reikalaujama sunaikinti visus kasetinius šaudmenis kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per aštuonerius metus nuo šios konvencijos įsigaliojimo tai konvencijos šaliai, ir konvencijos šalis išskirtinėmis aplinkybėmis gali prašyti papildomai pratęsti šį terminą iki ketverių metų;
- G. kadangi remiantis KKŠ sukuriama naujas pagalbos nukentėjusiesiems, įskaitant tiesiogiai nuo kasetinių šaudmenų nukentėjusius asmenis ir to paveiktas jų šeimas ir bendruomenes, humanitarinis standartas;
- H. kadangi atsižvelgiant į Konvenciją dėl tam tikrų įprastinių ginklų, pagal VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą draudžiama naudoti, įsigyti, kaupti ar laikyti tik iki 1980 m. sausio 1 d. pagamintus kasetinius šaudmenis ir pasibaigus gana ilgam atidėjimo laikotarpiui (iki 12 metų) uždraudžiami tam tikri kiti 1980 m. sausio 1 d. ar vėliau pagaminti kasetiniai šaudmenys, tačiau šis draudimas netaikomas kasetiniams šaudmenims, turintiems bent vieną iš šių apsaugos priemonių: a) savaiminio susinaikinimo mechanizmą arba savaiminio neutralizavimosi mechanizmą; b) savaiminio nukensminimo mechanizmą; arba c) du ar daugiau sužadinimo mechanizmų, iš kurių bent vienas veikia kaip savaiminio susinaikinimo mechanizmas; kadangi pagal VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą taip pat numatyta taikyti išimtį visiems kasetiniams šaudmenims, turintiems įtaisytą mechanizmą arba konstrukciją, dėl kurių po išmėtymo visoje numatytų veiksmų teritorijoje lieka ne daugiau kaip 1 proc. nesprogusių amunicijos;
- I. kadangi nustatyta, kad tik vieną apsaugos mechanizmą turintys kasetiniai šaudmenys yra nepatikimi, nes ant žemės išlieka didelis nesprogusių antrinių šaudmenų skaičius ir pastaraisiais metais dėl to būta daug aukų;
- J. kadangi VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projekte nėra nustatytas sutartas skaidrus ir patikimas techninis klaidų lygio standartas;
- K. kadangi pagal VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą nedraudžiami beveik visi pastaruosiuose konfliktuose naudoti kasetiniai šaudmenys, kurie, kaip nustatyta, turi humanitariniu požiūriu labai skausmingą poveikį civiliams gyventojams;
- L. kadangi VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektas neatitinka KKŠ ir jos nepapildo;
- M. kadangi pagal VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą nustatomi mažiau ambicingi įpareigojimai, palyginti su jau priimtomis tam tikromis nacionalinės politikos nuostatomis;
- N. kadangi VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektu galėtų būti skatinama plačiau

naudoti kasetinius šaudmenis, kurie, kaip žinoma, daro didžiulę žalą civiliams gyventojams, nes tokiam naudojimui būtų suteiktas konkretus tarptautinis teisinis pagrindas;

- O. kadangi VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektu sukuriamas pavojingas precedentas Tarptautinėje humanitarinėje teisėje (THT), nes sukuriama precedento neturinti padėtis ir priimami žemesni tarptautiniai standartai po to, kai dauguma pasaulio valstybių jau susitarė dėl griežtesnių standartų, o THT turėtų aprėpti visus klausimus ir užtikrinti dar didesnę civilių gyventojų apsaugą;
- P. kadangi taikant VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektą gali būti daroma žala Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų patikimumui ir reputacijai, nes būtų sukurta alternatyvi humanitarinės teisės dalis ir ne tokie griežti standartai;
- Q. kadangi kyla rimtų klausimų dėl KKŠ šalių, dalyvaujančių šiose derybose, kuriomis siekiama užtikrinti tolesnį kasetinių šaudmenų naudojimą, veiksmų nuoseklumo ir net teisėtumo, nes pagal KKŠ reikalaujama raginti nenaudoti kasetinių šaudmenų ir skatinti prisijungti prie KKŠ;
- R. kadangi VI protokolo dėl kasetinių šaudmenų projektas galėtų kliudyti pastangoms užtikrinti visuotinį KKŠ laikymąsi;
 - 1. ragina visas ES valstybes nares nepriimti ir neratifikuoti jokio Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų protokolo, pagal kurį būtų leidžiama naudoti kasetinius šaudmenis, kurie draudžiami pagal KKŠ, ir jam nepritari ir ragina Tarybą ir ES valstybes nares laikytis atitinkamos pozicijos 2011 m. lapkričio 14–25 d. Ženevoje vyksiančioje ketvirtojoje Konvencijos dėl įprastinių ginklų peržiūros konferencijoje;
 - 2. ragina ES valstybes nares ir šalis kandidates, kurios nėra Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų šalys, skubos tvarka prisijungti prie KKŠ, o KKŠ pasirašiusias šalis – kuo greičiau ją ratifikuoti;
 - 3. ragina ES valstybes nares, kurios dar nėra pasirašiusios KKŠ, tačiau norėtų sumažinti kasetinių šaudmenų humanitarinį poveikį, imtis griežtų ir skaidrių nacionalinių priemonių, kol jos prisijungs prie konvencijos, ir, be kita ko, priimti kasetinių šaudmenų naudojimo, gamybos ir perdavimo moratoriumą ir skubos tvarka pradėti naikinti kasetinių šaudmenų atsargas;
 - 4. ragina visas ES valstybes nares, kurios pasirašė KKŠ, naudotis kiekviena proga ir paraginti kiekvieną KKŠ nepasirašiusią šalį, įskaitant visas ES šalis kandidates, kuo greičiau prisijungti prie konvencijos, be kita ko, organizuojant dvišalius susitikimus, daugiašalius forumus ir, atsižvelgiant į savo įsipareigojimus pagal KKŠ 21 straipsnį, dėti visas pastangas skatinant, kad konvencijos nepasirašiusios šalys nenaudotų kasetinių šaudmenų;
 - 5. ragina visas šalis dalyvauti 2012 m. balandžio 16–19 d. Ženevoje tarp sesijų vyksiančiuose susitikimuose dėl Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų ir 2012 m. rugsėjo 10–14 d. Osle vyksiančiame trečiajame konvencijos šalių susitikime;

6. ragina ES valstybes nares imtis veiksmų siekiant pradėti įgyvendinti konvenciją ir, be kita ko, naikinti šaudmenų atsargas, valyti teritorijas ir teikti pagalbą nukentėjusiesiems, taip pat prisidėti prie kitoms šalims, kurios nori įgyvendinti konvenciją, teikiamos įvairių formų paramos finansavimo;
7. ragina Tarybą ir Komisiją šalia standartinės masinio naikinimo ginklų neplatavimo išlygos į susitarimus su trečiosiomis šalimis kaip standartinę išlygą įtraukti kasetinių šaudmenų draudimą; ragina jas imtis tolesnių priemonių siekiant visiškai uždrausti masinio naikinimo ginklus;
8. ragina Tarybą ir Komisiją į Bendrijos išorės paramos programas įtraukti kovą su kasetinių šaudmenų naudojimu siekiant padėti trečiosioms šalims naikinti atsargas ir teikti humanitarinę pagalbą;
9. ragina ES valstybes nares, Tarybą ir Komisiją imtis priemonių siekiant užkirsti kelią trečiosioms šalims tiekti kasetinius šaudmenis nevalstybiniais subjektams;
10. primygtinai ragina ES valstybes nares atskleisti savo pastangas, kurių jos ėmėsi reaguodamos į šią rezoliuciją, ir pateikti viešą pranešimą apie savo veiklą vadovaujantis KKŠ;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui ir Kasetinių šaudmenų koalicijai.